

SKIPTVET KOMMUNE

Klart vi kan!

Kvalitet – Engasjement – Samspill

**ØKONOMIPLAN
OG
HANDLINGSPROGRAM**

2014 - 2017

INNHALDSFORTEGNELSE

	Side
Sammendrag/handlingsprogram	1
Tiltaksliste økonomiplan – kortfattet beløpsmessig oversikt	3
Innledning	5
Informasjon om økonomiplanmodellen	5
Rådmannens kommentarer	6
Diverse forutsetninger for økonomiplanperioden	7
Kommunebarometeret	11
Virksomhetene	13
Konsekvensjustert driftsbudsjett	23
Kommentarer til konsekvensjustert driftsbudsjett	25
Hovedoversikt konsekvensjustert økonomiplan	26
Økonomisk handlefrihet	26
Nye tiltak i økonomiplanen	26
Kommentarer til nye driftstiltak	29
Investeringsiltak	34
Kommentarer til investeringstiltak	36
Hovedoversikt drift – faste priser	38
Hovedoversikt kapital – faste priser	39
Disposisjonsfond	39
Kommunestyrets behandling/vedtak	40

SAMMENDRAG/HANDLINGSPROGRAM

Arbeidet med Økonomiplan og handlingsprogram 2014-2017 har foregått i perioden juni-august 2013 og i etterkant av en budsjettsaldering for 2012 gjennomført i april-mai. Begge disse prosessene har på samme måte som Årsregnskap 2012 og Økonomiplan og Handlingsprogram 2012-2016 bekreftet at driftsøkonomien gradvis har blitt strammere de 3-4 siste årene og endte med i realiteten et mindre underskudd i 2012; man korrigert for effekten av inntektsført premieavvik.

Derfor ble det ikke funnet rom for nye tiltak i Økonomiplan og Handlingsprogram 2013-2016.

Fra 1.6.2013 tiltrådte den nye rådmannen og fokuserte umiddelbart på denne situasjonen og økonomiplan prosessen. Konsekvensjustert budsjett 2014 viser at det ikke er nok driftsmidler til å videreføre driften. Det er behov for innsparinger i størrelsesorden 3 – 4 mill. kr.

Dette innebar at hovedfokus i denne økonomiplanen nødvendigvis da har vært å fokusere på å sikre nødvendig styring og handlingsrom i økonomien for 2014. De foreslåtte tiltakene for 2014 kan etter rådmannens vurdering gjennomføres uten at omfanget eller kvaliteten på våre tjenester forringes i særlig grad. På den annen side vil innsparingene selvsagt påvirke driften. Dette har gått på bekostning av mer langsiktige tiltak og innretning av kommunens drift i framtiden.

Konsekvensen har da blitt at Økonomiplan og Handlingsprogram 2014-2017 fokuserer på en rekke innsparingstiltak på kort sikt/i 2014. Det er da dessverre bare funnet rom for noen få tiltak i 2014. Rådmannens vurdering er at vi kan tillate oss dette både i 2013 og 2014; jf. bl.a. Skiptvets rangering på plass 49 i Kommunebarometret for 2013, men på lengre sikt på handlingsrommet i økonomien sikres.

Rådmannen foreslår derfor at det gjennomføres en omfattende gjennomgang av kommunens drift som et første skritt i arbeidet med Økonomiplan og Handlingsprogram 2015-2018 som planlegges startet opp umiddelbart i etterkant av arbeidet med budsjett 2014; dvs. desember 2013 og vare til mars/april 2014. Rådmannen foreslår at det avsettes midler til dette arbeidet som tenkes gjennomført i bred samarbeid mellom ledelsen, ansatte, tillitsvalgte og verneombud. Rådmannen har foreløpig en intensjon om at politisk nivå involveres i form av en intern økonomi- og handlingskonferanse i månedsskiftet mars/april 2014 der administrasjonen vil orientere om det gjennomførte arbeidet og mulige utviklingstiltak som anses aktuelle. Deretter vil rådmannen fremme forslaget til Økonomiplan og Handlingsprogram 2015-2018 til politisk behandling i juni 2014.

Det vises til mer detaljert tidsplan og omtale senere i planen.

Hovedtallene fra Økonomiplan og Handlingsprogram 2014-2017 viser:

Konsekvensjustert budsjett:

Økte utgifter til barnevern i tråd med salderingen på 2 mill. kr

Mottak av 1 flyktningefamilie per år

Behov for innsparinger på 3-4 mill. kr

Nye tiltak og endringer:

Generelt innsparinger i alle virksomhetsområder i 2014

Utvikling og strategi

Stab og støttesystemer

Bemanning ny beboer i Vestgårdveien fra høsten 2014

Investeringsbudsjettet:

Restfinansiering Kirkelund skole	13,8 mill. kr
Bygge 2 nye leiligheter Vestgårdveien	4,6 mill. kr
Full oppgradering renseanlegget	8,5 mill. kr*
Oppgradering kommunehuset	5,0 mill. kr*
Nytt vanntårn	2,4 mill. kr

*disse tiltakene er også tatt inn i budsjett 2013, men prosjektene er utsatt da de måtte utredes nærmere og de foreslås tatt inn på nytt i budsjettet for 2014.

TILTAKSLISTE ØKONOMIPLAN
(Innsparing +/-nye tiltak -)

Virksomhet/tiltak	Kostnad hele tusen	Delsum virksomhet
Sentraladministrasjon		
Servering politiske møter	40	
Redusere antall lærlinger med 1	125	
Politikergodtgjøring	50	
Kulturskolen - reduksjon	200	
Utvikling/strategi	-200	
Stab- og støttesystemer	-200	
		15
Kirkelund		
Reduksjon skolebibliotek	20	
Reduksjon inventar	30	
Reduksjon skolefrukt	20	
Reduksjon skyssutgifter	10	
Reduksjon kurs	20	
Reduksjon IKT - ansatte	10	
Reduksjon 55 % vakant lærerstilling inkl. sosiale utg	375	
		485
Vestgård		
Godtgjøring selvstendig næringsdrivende	90	
Leie lokaler og grunn	32	
Brukerbetaling SFO	50	
Fast lønn vakant stiling SFO	35	
Matvarer skole	10	
Beverting	5	
Engasjementer	43	
		265
Barnehage		
Reduksjon av 80 % assistentstilling	370	
Reduksjon av tilskudd privat barnehage	110	
		480
Pleie- og omsorg		
Betaling trygghetsalårmer	200	
Økt egenbetaling for hjelp i hjemmet	100	
Halvering av inventar	100	
Halvering av kurs	50	
Reduksjon medisinske forbruksvarer	50	
Reduksjon i medfinansiering	200	
Reduksjon av 1,6 årsverk	766	
Bemanning ny bolig Vestgårdveien 1,5 årsverk	-466	

		1 000
NAV		
Diverse kostnader administrasjon	20	
Satser sosialhjelp beholdes på 2013 nivå	150	
Diverse tiltak	35	
Reduksjon innkjøp / aktivitet	35	
Reduksjon i timer per støttekontakt	75	
Reduksjon introduksjonsprogrammet	175	490
NT		
Opphør ASVO gruppa	100	
Reduksjon forskjønning Meieribyen	40	
Opphør tilskudd private veier	40	
Opphør tilskudd privat brønnboring	30	
Reduksjon strømutgifter kommunehuset etter oppgradering	60	
Reduksjon kjøp fra IKS - IØR	50	
Reduksjon utgifter renhold - samlet	200	
Stillingsreduksjon	100	
Prosjektmidler til energiltak	50	
Økte husleieinntekter	100	770
Totalsum	3 505	3 505

INNLEDNING

Økonomiplanens formål

Økonomiplanleggingen skal med utgangspunkt i dagens økonomiske situasjon og realistiske anslag på fremtidige inntekter og utgifter være til hjelp for kommunen til å

- få oversikt over den økonomiske handlefriheten og
- foreta prioriteringer av ressursbruken på ulike formål innenfor kommunelovens krav til økonomisk balanse.

Ved en stabil utvikling i de økonomiske rammene vil en kunne bidra til en rasjonell og effektiv kommunal forvaltning.

I denne forbindelse er det vesentlig at kommunen opparbeider økonomiske buffere i økonomisk gode år som kan benyttes i år hvor de økonomiske vilkår er mindre gunstige.

INFORMASJON OM ØKONOMIPLANMODELLEN

Konsekvensjustert budsjett 2014

Modellen tar utgangspunkt i budsjettet for 2013 slik det ble vedtatt i kommunestyret. Dette budsjettet justeres for tiltak som bare skal ha ettårsvirkning, for tiltak som ikke har helårsvirkning og for tiltak som er vedtatt etter budsjettbehandlingen. Skatt og rammetilskudd legges inn med kjent nivå fra kommuneproposisjonen. Vi får da et konsekvensjustert budsjett som er utgangspunktet for økonomiplanperioden og som viser hvor mye penger det er til rådighet i perioden før nye tiltak innarbeides.

Nye driftstiltak

Virksomhetene har utarbeidet sine forslag til tiltak i økonomiplanen uten at det er gitt økonomiske rammer til hver enkelt virksomhet. Tiltakene er satt opp i prioritert rekkefølge. Dette for å ha en samlet oversikt over behov og ønsker i kommunen. De totale forslagene er større enn det kommunens rammer tilsier.

Som i det generelle regnskapet for kommunen fremkommer i hovedsak inntekter som negative tall (minus foran) og utgifter som positive tall om ikke annet er spesifisert.

Alle tall er i hele tusen kroner hvis ikke annet er angitt.

Økonomiplanen er utarbeidet i faste priser. Det betyr at alle utgifter og inntekter er satt opp ut fra 2013 nivå. Det forventes at lønns- og prisvekst blir kompensert gjennom rammetilskuddet, men erfaringsmessig vil statsbudsjettene underkompensere for prisstigningen bl.a. fordi nye oppgaver pålegges kommunene uten at disse er (full)finansiert.

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Normalt har det vært mulig å finne plass til et eller to tiltak fra hver virksomhet, men for 2014; på samme måte som for 2013; er det ikke mulig å ta inn noen nye driftstiltak siden det er en større utgiftsøkning i konsekvensjustert budsjett.

I tabellen «Nye driftstiltak» er det tatt inn de innsparingene som virksomhetene er bedt om. Øvrige forslag til tiltak er tatt med for å vise hvilke behov virksomhetene har signalisert.

Økonomisk situasjon

Status

SkIPTvet kommunes økonomiske situasjon er analysert i årsmeldingene for 2011 og 2012 samt i budsjettet for 2013.

God budsjett disiplin, effektiviseringstiltak og regnskapsmessig overskudd har gjort at SkIPTvet kommune har hatt balanse i sin økonomi. Kommunen har fortsatt balanse i økonomien, men har i de siste to år opplevd en merkbart strammere kommuneøkonomi. På samme måte som for planperioden 2013-2016 er det derfor dessverre heller ikke i handlingsplanperioden 2014-2017 plass til nye driftstiltak.

Overskuddene de siste årene er satt av på disposisjonsfond. Med avsetning i 2012 var fondet på totalt 16,6 mill. kr ved inngangen til 2013. Det er i 2013 disponert 4 mill. kr av fondet til bl.a. kunstgressbane og utbedring av kommunehuset. Etter regnskap 2012 ble ca. 10 mill. kr avsatt til fondet, men dette beløpet vil medgå i 2013 til å dekke premieavviket som egentlig skriver seg fra driften i 2012.

Fondet blir i hovedsak brukt til investeringstiltak eller driftstiltak av engangskaraktter. Det bør ha en udisponert reserve på helst 5 mill. kr for å møte uforutsette forhold og svinger i regnskapet p.g.a. amortisering av premieavviket som kommunen gjør over 1 år.

Konsekvensjustert driftsbudsjett før tiltak viste et underskudd i 2014 på i størrelsesorden 3,5 mill. kr, og dessuten ikke noe handlingsrom for resten av planperioden.

For å få balanse i økonomiplanens første år 2014 er det derfor innarbeidet flere effektiviserings- og innsparingstiltak som det framgår senere i dokumentet. Selv etter at disse tiltakene er innarbeidet, viser perioden 2015-2017 et akkumulert underskudd på 9-10 mill. kr dersom alle foreslåtte nye tiltak skal kunne innarbeides i planen.

Selv om bare deler av tiltakene, etter en prioritering, vil bli innarbeidet, er det behov for en betydelig omstilling for å gi rom for nødvendige nye tiltak og for å gjenvinne ønsket økonomisk handlefrihet/bedret driftsmargin.

Behov for endring og omstilling

Selv om første år i handlingsplanperioden har en naturlig førsteprioritet, mener rådmannen at det er utilfredsstillende ikke å ha en mer forutsigbar økonomi i hele planperioden.

Kortfattet pekes her på noen faktorer som har ført til at også Skiptvet kommune strammere økonomi.

- Sterkt og vedvarende lønnsvekst i nærmere 10 år på rad
- Oppgaveoverføring til kommunene uten (full)finansiering; f.eks. samhandlingsreformen, barnehagereformen og skole
- Svakere vekst og kanskje utflating i makroøkonomien; d.v.s. svakere skatteinngang og mindre til inntektsutjevning
- Reduserte tilskudd og skjønnsmidler
- Risiko for lavere utbytte fra Østfold Energi AS

Rådmannen legger derfor fram en økonomiplan som **viser et omstillingsbehov for årene 2015-2017** og har følgende **framdriftsplan** for å ta hånd om denne situasjonen:

1. Behandling og godkjenning av økonomiplan og handlingsplan 2014-2017 i september 2013
2. Utarbeidelse av rådmannens forslag til budsjett for 2014 med ferdigstillelse oktober/november 2013
3. Behandling og godkjenning av budsjett 2014 i november/desember 2013
4. Oppstart av administrativt omstillingsarbeid desember 2013
5. Budsjett og økonomiplankonferanse administrativ og politisk ledelse mars/april 2014
6. Rådmannens forslag til Økonomiplan og handlingsprogram 2015-2018 mai 2014
7. Politisk behandling og godkjenning juni 2014

DIVERSE FORUTSETNINGER FOR ØKONOMIPLANPERIODEN

Skatteinntekter

Skatteinntektene er lagt på det nivået som er lagt inn i kommuneproposisjonen. I økonomiplanen brukes inntektsmodellen fra KS uten endringer i skatteanslaget.

Inntektene fra eiendomsskatt på verker og bruk er økt i tråd med saldert budsjett.

Dette gir følgende skatteinngang i økonomiplanperioden:

	2013B	2 014	2 015	2 016	2 017
Skatt inkl naturressursskatt	-72 760	-72 510	-72 510	-72 510	-72 510
Eiendomsskatt	-13 800	-13 800	-13 800	-13 800	-13 800
Sum skatt	-86 560	-86 310	-86 310	-86 310	-86 310

Rammetilskudd og øvrige statstilskudd

Beregning av rammetilskuddet er gjort med utgangspunkt i kommuneproposisjonen og inntektsmodellen fra KS. Det forutsettes at økninger i lønnsutgifter og prisstigning blir

kompensert i rammetilskuddet. Det er i modellen lagt inn skjønnstilskudd med 600.000 kr – samme nivå som i 2013.

	2013B	2 014	2 015	2 016	2 017
Rammetilskudd fra modellen	-106 040	-109 102	-109 394	-109 394	-109 394
Sum rammetilskudd	-106 040	-109 102	-109 394	-109 394	-109 394

Statlige tilskudd er rentekompensasjon for investering i skole og pleie- og omsorg samt flykningetilskudd. I tråd med politisk vedtak forutsettes i Økonomiplan og handlingsplan bosetting av en familie flykninger årlig.

Botilbudet for unge enslige asylsøkere legges opp til blir fullfinansiert med tilskudd fra staten (inklusive flykningetilskudd).

	2013B	2 014	2 015	2 016	2 017
Fra regneark statlige tilskudd	-4 300	-4 300	-3 800	-3 800	-3 500
Sum øvrige statlige tilskudd	-4 300	-4 300	-3 800	-3 800	-3 500

Rentenivå

I en planperiode på 4 år er det usikkerhetsmomenter mht rentenivået. Det er tatt utgangspunkt i en rente på våre lån per mai 2013 og denne er brukt i hele perioden. Om renteutgiftene stiger utover dette vil også renteinntektene stige noe. Men siden lånegjelda øker mye vil en renteøkning medføre økte kostnader totalt sett.

Låneopptak

I perioden legges det opp til låneopptak med 29 mill kr. Lånegjeld per 1. januar 2013 er 46,6 mill kr. I budsjettet for 2013 er det vedtatt låneopptak med 25 mill kr (renseanlegget holdt utenom da dette er tatt med på nytt i 2014).

Lånegjelden øker fra 12,7 tusen kr per innbygger til ca. 23 tusen kr per innbygger.

Ordinære lån	2013B	2 014	2 015	2 016	2 017
Renter løpende lån	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
Renter nye lån	0	1 032	1 279	1 298	1 240
Avdrag løpende lån	3 505	3 765	3 765	3 765	3 765
Avdrag nye lån	0	1 885	2 413	2 548	2 548
Sum renter	1 700	2 732	2 979	2 998	2 940
Sum avdrag	3 505	5 650	6 178	6 313	6 313

Renter og avdrag på Startlån kommer i tillegg

Nto renter og avdrag	2013B	2 014	2 015	2 016	2 017
Renteutgifter	2 083	3 146	3 389	3 406	3 345
Mottatte renter S-lån	-279	-309	-307	-304	-301
Utbytte ØE	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Konsesjonskraft	-655	-655	-655	-655	-655
Renteinntekter	-1 260	-1 260	-1 260	-1 260	-1 260
Netto renteutgift	-1 811	-778	-532	-513	-570
Avdrag	3 505	5 650	6 178	6 313	6 313
Netto avdragsutg	3 505	5 650	6 178	6 313	6 313

	2009	2010	2011	2012
Netto driftsres. i % av driftsinntekter	5,9	1,7	1,4	3,9
				-0,11

Tar man hensyn til at det i 2012 var et ekstraordinært stort premieavvik i pensjon og korrigerer for dette, så blir **netto** driftsresultat negativt i 2012.

Prosessen

Arbeidet med dette Økonomiplan og Handlingsprogram 2014-2017 har fulgt denne framdriften:

- April 2013: Budsjettskriv. Innspill til kvalitetssikring av konsekvensjustert budsjett 2014.
Informasjon til plasstillitsvalgte fra virksomhetsledere.
- Juni 2013: Bearbeiding og kvalitetssikring av mottatte innspill i økonomifunksjonen og av virksomhetsledere.
Kvalitetssikring av konsekvensjustert budsjett 2014 og sammenstilling av innkomne forslag til driftstiltak og investeringer i planperioden
Uke 26: Konklusjon i virksomhetsledermøte av første utkast til tallgrunnlag
- Juli 2013: Uke 27: Informasjonsmøte med hovedtillitsvalgte (HTV) og hovedverneombud (HVO) med oppfordring til innspill/tiltak og/eller kommentarer
Utarbeiding av tekstdelen etter innspill fra virksomhetene
- August 2013: Uke 31: Ferdigstillelse av første utkast
Drøftingsmøte med HTV og møte med HVO
Uke 34: Frist innspill fra HTV og HVO
Uke 34: Ferdigstille Økonomiplan og handlingsprogram 2014-2017
Uke 34: Utsendelse 20.08.2013 av saksframlegg med Økonomiplan og handlingsprogram 2014-2017
Økonomiplan og handlingsprogram 2014-2017 legges ut på høring
Uke 35: 27.08.2013 behandling i hovedutvalgene
29.08.2013 behandling i arbeidsmiljøutvalget

September 2013:

Uke 37: 03.09.2014 behandling i formannskapet

Uke: 39: 17.09.2013 behandling i kommunestyret

KOMMUNEBAROMETERET

Kommunens overordnede styringssystem

Skiptvet kommunes overordnede styringssystem består av tre deler.

For å måle og vurdere kommunens tjenester bl.a. mot andre kommuner benyttes *Kommunebarometret* som utgis av Kommunal Rapport; kommunesektorens eget mediehus.

Kommunebarometret utgis årlig og er basert på offentlig tilgjengelige data; bl.a. fra KOSTRA og SSB.

For å måle og vurdere brukernes oppfatning av kommunens tjenester, benyttes *brukerundersøkelser* innen hvert virksomhetsområde og *innbyggerundersøkelser*. Disse undersøkelsene gjennomføres annen hvert år på tilnærmet samme tidspunkt i året. Siste brukerundersøkelser ble gjennomført i 2011 og planlegges nå gjennomført i første kvartal 2014.

For det tredje benyttes *medarbeiderundersøkelser* for å måle og vurdere medarbeidertilfredshet. Her benyttes undersøkelsen til bedrekommune.no i regi av Kommuneforlaget. Siste medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i februar-mars 2013 og viste en score på 4,9 mot landsgjennomsnitt på 4,6. Tidligere undersøkelser har vist omtrent samme nivå som må anses som meget tilfredsstillende.

Kommunebarometret 2013

Innledningsvis gjengis den samlede vurderingen av Skiptvet kommune i Kommunebarometret 2013 på side 4:

«Skiptvet har litt lav korrigert inntekt, men ligger likevel veldig godt an i de fleste kategorier. Det er igjen sterke plasseringer innen pleie og omsorg og økonomi, og også innen barnevern, sosialhjelp og kultur havner kommunen ganske høyt på tabellen. Det er igjen plassering langt nede innen grunnskole, barnehage og helse. Innen grunnskole ser det ut til å være en gradvis forbedring år for år.

Det går også an å måle kommunen mot egne nøkkeltall tidligere år. Da ser vi at blant de nøkkeltallene som har endret seg det siste året, er det en klar overvekt av nøkkeltall som er bedre enn året før. Nasjonalt er utviklingen nesten like positiv som dette.»

Med en plassering på 49 nasjonalt, 9 i egen kommunegruppe, 4 i Østfold og 2 (etter Mandal, se side 6) i sammenligning med de kommunene som vi ligner mest på, kan vi konstatere at Skiptvet kommune *et på gjennomgående godt nivå* og har oppnådd målsetningen om å være en av de beste kommunene i Østfold.

Rådmannen registrerer med tilfredshet dessuten at kommune hadde forbedringer i 65 % av de nøkkeltallene. Siden også andre kommuner i sum har gjennomført store forbedringer, faller likevel Skiptvet fra 27 plass i 2012 til 49 plass i 2013.

Et moment i denne forbindelse er at indeksen for korrigert inntekt faller fra en score på 99,5 i 2010 til 97,5 i 2013. Dette betyr at selv etter korrigeringen så øker inntektsgapet fra et

gjennomsnitt på 100. Konsekvensen av dette er at kommunen opplever stadig strammere inntektsrammer som direkte har gitt seg utslag i en klart fallende netto driftsmargin i samme periode med et mindre driftsunderskudd i 2012.

Dette sammen med et klart behov for å gjennomføre forbedringer på enkelte områder (se nedenfor), viser at kommunen framover må ha et økt fokus på forbedringer og omstillinger i alle ledd for å kunne yte gode tjenester og beholde sin gode plassering i Kommunebarometret.

Når det gjelder resultatene og vurderingen av de enkelte virksomheter, vises til omtale nedenfor under hvert virksomhets område.

Som nevnt ovenfor har Skiptvet kommune **gode resultater** innen *pleie og omsorg og økonomi, og også innen barnevern, sosialhjelp og kultur* samt **utfordringer** innen *grunnskole, barnehage og helse*

En naturlig målsetning framover er derfor å oppnå bedre resultater der kommunen har utfordringer samt å sikre fortsatt de gode resultatene på flere områder.

For å være best mulig rustet til å oppnå disse målsetningene har Skiptvet kommune satset på kompetanse.

De gode resultatene innen pleie og omsorg kan i stor grad tilskrives satsingen på kompetanse; direkte gjennom høy faglig kvalitet på tjenesten og dessuten indirekte ved at Skiptvet kommune antas å være en attraktiv arbeidsgiver som satser på gode fagmiljøer.

Satsingen på kompetanse har lyktes i grunnskole der andel med nødvendig kvalifikasjoner har økt betraktelig; bare SFO henger litt etter. Det ser ut til at satsingen slår ut i bedre læringsresultater selv om disse foreløpig er på et for lavt nivå; noe som er tilfelle i stort sett hele Østfold.

Samme kompetanseøkning ser man i barnehagene som likevel samlet har lavere score enn ønsket.

Skiptvet kommune har dermed et godt utgangspunkt for å møte utfordringene. Et viktig suksesskriterium er fortsatt god styring av kommunens økonomi.

VIRKSOMHETENE

SENTRALADMINISTRASJONEN

Status

Fra årsmelding

Innføring av nytt sak/arkivsystem skjer fra 2014 og vil kreve ekstra ressurser. Kultur og bibliotek er inne i en fase med utvikling av tilbudene og har behov for ressurser til aktiviteter, opprettelse av nye tilbud som bokkafé, legge til rette for universell utforming av lokalene og innkjøp av lesebrett for e-bøker. Kulturkontoret samarbeidet tett med Gjøkeredet ungdomshus om utvikling av tilbudene.

Fra Kommunebarometeret

Det er behov for å øke innsatsen innenfor forebyggende helsearbeid. I første rekke gjelder det å få på plass en kommuneoverlege som sammen med Helsehuset kan analysere situasjonen. Utforming av tiltak bør gjøres i et samarbeide med folkehelsekomiteen som er nedsatt. Tiltak som krever bevilgning må tas inn i senere økonomiplaner.

Svakeste måleparameter vedr økonomi er korrigert **netto** driftsresultat. Kommunen har for liten handlefrihet til nye utgifter og uforutsette forhold.

Endringer og nye tiltak

For å oppnå budsjettbalanse er kjøp fra kulturskolen redusert med 200 tusen (20%).

Vurdering av oppgavefordelingen i virksomheten.

Sette av midler til ekstra innleie i forbindelse med nytt sak/arkiv system.

Sette av midler til utviklingsarbeid.

Gjennomgang av hele virksomheten i forbindelse med neste økonomiplan med tanke på å etablere en handlefrihet framover.

Opprettholde bevilgning til aktiviteter innen kultur og noe økte budsjetttrammer for biblioteket. Det er snakk om mindre bevilgninger (under 100 tusen) og som tas opp i budsjettbehandlingen.

KIRKELUND

Status

Fra årsmeldingen

Ny ungdomsskolemelding er innført. Det medfører økt timetall og mer praktisk og variert undervisning. En del av den nye ungdomsskolemeldingen er tilbud om valgfag og arbeidslivsfag. Elvene på ungdomsskolen har dermed fått økt skoleuke, og skolen har behov for økt lærerressurs for å dekke dette behovet.

Det er et økende antall elever med særskilte behov som krever stadig mer lærerressurser. Opplæring i alternativ opplæringsarenaer er et alternativ til ordinær opplæring. Kirkelund skole har sin egen alternative arena for elever som trenger tettere oppfølging. Likevel må skolen kjøpe noe hjelp hos private aktører. Dette krever mer lærerressurser enn til ordinær opplæring. I tillegg har behovet for tospråklærere økt da flere elever med annet morsmål enn norsk har flyttet til kommunen.

Skolen trenger å komplettere læreboksamlingen. Lærebøkene begynner å bli slitt og kullene har blitt større. Flere lærerplaner har blitt endret og forlagene har benyttet anledningen til å endre på sine lærebøker, og trykker ikke opp nye opplag av de gamle. Dette betyr at vi ikke får supplert med nye bøker når det kommer store klasser. Bøkene er helt endret og kan ikke brukes sammen med de gamle.

Fra Kommunebarometeret

Det er behov for flere og bedre datamaskiner til elevene. Antall PC'er pr. elev har gått ned på barometeret, og elevene får ikke den digitale kompetansen som er ønskelig.

På målingene i kommunebarometeret øker grunnskolen i samlet karakter. Vi scorer høyt på trivsel. Gjennomsnittlige grunnskolepoeng har økt for hvert år de siste årene. Det er 55 plasser bedre enn i 2012. Nasjonale prøver ligger under gjennomsnittet nasjonalt.

Flere elever fullfører videregående skole enn tidligere år.

Endringer og nye tiltak

Virksomheten har behov for økt bemanning til elever med særskilte behov. Behovet er 150 % fagarbeider/ assistent til tiltak for elever med sosialpedagogiske vansker.

Behovet for lærebøker pga. nye lærerplaner er nødvendig for at elevene skal ha like lærebøker og ha bøker som er oppdatert etter nye læreplaner.

Det er et stort behov for gradvis utskifting av bærbare datamaskiner. Maskinparken ble kjøpt inn i 2007. Levetiden er i beste fall 4 år. Behovet for smartboard til «gamle» klasserom er nødvendig for å følge med på den teknologiske utviklingen.

Behov for 30 % lærerstilling i forbindelse med ny ungdomsskolemelding som pålegger minstetimetallet.

For å oppnå budsjettbalanse er det ikke plass til disse tiltakene. I tillegg er det forslag om å redusere 485.000 kr. 110.000 kr på diverse innsparinger i driftsmidler og 55 % vakant lærerstilling.

Skolen vil i 2014 fortsatt levere gode og tilpassede skoletjenester innenfor lov og forskrift selv om innsparingene vil merkes på enkelte områder.

VESTGÅRD

Status

Fra årsmeldingen

Vestgård skole har de siste årene hatt mulighet til å drive god opplæring med dagens ressurser. Skolene ble tilført ekstra midler for et par år tilbake og har lagt opp organisering og drift etter det. Vi opplever likevel at en stor økning av elever/familier med særskilte behov og andre morsmål enn norsk som øker behovet for ekstra oppfølging og enkeltvedtak. Vi ønsker at alle elever skal ha god tilpasset opplæring og mulighet for å utvikle seg og mestre ut fra

egne forutsetninger. Det er i årsmeldingen beskrevet hvordan skolen jobber for å skape stabilitet, god tilpasset opplæring og forhåpentligvis bedre resultater. Teknologisk utvikling setter også store krav til oss og vi ønsker å utvikle oss videre på det området.

Fra Kommunebarometeret

Få indikatorer kobles direkte til Vestgård skole. Elevundersøkelsen utføres ikke på småskoletrinnet, så det er kun resultater på Nasjonale Prøver (NP) 5. trinn som viser til Vestgård skoles elever fra året før. Resultatene på NP viser litt bedre tall enn i 2012. Vi har hatt svært gode resultater både i regning og engelsk de to siste årene som har gjort at 5. trinns resultater på kommunebarometeret er bedre. Det er små kull og resultatene vil variere siden vi vet at kun få endringer gir utslag i snittresultat.

Grunnskoletallene totalt for kommunen er noe bedre enn før.

På SFO er det kun 3,76 årsverk og flere av de ansatte er ikke utdannet barne- eller ungdomsarbeidere. Det er små stillinger og kun leder er i 100 %. Flere av de ansatte er ferdig med teoridelen av barne- og ungdomsarbeiderstudiet via voksenopplæring og samler nå tilstrekkelig praksis for å kunne ta fagprøven. Det er mange timer som kreves.

SFO har åpent lenge sammenlignet med mange andre kommuner. Det er en nødvendighet på grunn av pendling og behov for stor fleksibilitet for brukerne våre.

Endringer og nye tiltak

Økning av sekretærstilling til 80 %

Fagarbeider skole/SFO pluss ressurser til tospråklig støtte på grunn av mange barn uten norsk morsmål.

Lærerstilling trinn født 2007 med 63 barn.

Møbler, smartboards, I-pads

Elever pr. PC er 3,8. Veldig mange av disse maskinene er modne for utskiftning.

Lesing 2. trinn: 3 elever under kritisk grense. Her er målet vårt 0, et ambisiøst mål.

Etter at tallene fra alle virksomheter er gjennomgått fra kommende økonomiplan, er det ikke funnet plass til noe av dette.

Konsekvensene for Vestgård skole vil kunne bety dårligere tilpasset opplæring og tilbud til den enkelte elev. Vi er også bekymret for at vi ikke vil kunne gi elevene moderne teknisk utstyr som fungerer godt og er en viktig del av opplæringen i dagens skole.

På tross av disse innskrenkningene kan vi drive forsvarlig undervisning og gi elevene de rettighetene og den opplæring de har krav på. Vi må utnytte ressursene optimalt og tenke helhet og sammenheng i alt vi planlegger slik at elevene får størst mulig utbytte.

BARNEHAGE

Status

Fra årsmelding

Barnehagene har et sterkt fokus på faglighet og et godt læringsmiljø hvor arbeidet med tidlig innsats er viktig. Det krever god kompetanse og tilstrekkelig bemanning.

Det er gjort utbedringer både Solhaug barnehage, med bygging av toalett med utgang utenfra, og Brekkeåsen barnehage, med nytt kjøkken og utvidelse av romkapasiteten midt i huset.

Videre er det behov for ytterligere utbedringer i Solhaug med garderober til ansatte og nytt inventar i Brekkeåsen.

Fra Kommunebarometeret

På målingene i kommunebarometeret ligger virksomhet barnehage i snitt midt på skalaen. Vi scorer på topp for åpningstid og i bunn på areal per barn. Sistnevnte har en feilmargin i forhold til måten rapporteringen foregår. Skiptvet har over minstekravet for barn under tre år. Tall det er aktuelt å se nærmere på knyttet til økonomiplanen er antall barn per årsverk og oppholdstid per årsverk.

Endringer og nye tiltak

Behov for å øke styrerstillingen i Brekkeåsen barnehage fra 80% til 100%

Personalgarderober i Solhaug barnehage.

Inventar Brekkeåsen barnehage.

Disse tiltakene er det ikke funnet plass til og andre tiltak for å få økonomiplanen i balanse har vært nødvendig. For barnehagene det foreslått å redusere bemanningen med 80% assistentstilling. Reduksjonen vil fordeles mellom barnehagene. Det kommunale tilskuddet til Hestehoven barnehage blir lavere som en følge av dette. Sett opp i mot Kommunebarometeret vil andel barn pr årsverk og oppholdstimer pr årsverk øke og da gi lavere score framover. I årsmeldingen for 2012 beskrives viktigheten av tidlig innsats og utfordringen med mange barn med spesielle behov i sammenheng med personalressurser. Ytterligere reduksjon i bemanning vil påvirke dette arbeidet.

Barnehagene opprettholder likevel dagens lange åpningstid selv om innsparingene vil redusere bemanningen på begynnelsen og slutten av dagen. Dette vil kunne oppleves som redusert kvalitet som særlig foreldrene vil merke ved levering og henting. Kvaliteten i kjernetiden vil i hovedsak opprettholdes. Totalt sett vil kvalitetene og forsvarligheten i tjenesten være god; dog noe lavere enn den kvalitet vi ønsker på lang sikt gitt nåværende åpningstid.

PLEIE- OG OMSORG

Status

Fra årsmelding

Pleie- og omsorg tilbyr gode tjenester til bygdas befolkning.

I deler av 2013 har virksomheten vært i særstilling med ledighet i plasser både på langtidsavdeling og rehabiliteringsavdelingen. Vi ser at samhandlingsreformen har medført økt behov og dermed økt trykk på tjenestene.

I årsmeldingen er gitt følgende innspill til videre planlegging:

Hjemmesykepleien er særlig utsatt i forhold til samhandlingsreformen. Her ble fra 1/1 2013 bemanning redusert med 0,5 årsverk.

Det er behov for utvidet tid for sykehjemslege/ geriater fra 5 – 7 timer pr uke. Her er undersøkt mulighet for et samarbeid med nabokommuner.

Behovet for hjemmehjelp har de senere år vært større enn hva vi har hatt ressurser til. Har brukt av ekstravaktbudsjett.

Ivaretagelse av demente er særlig ressurskrevende. Det har i perioder vært behov både for ekstra skjerming av pasienter og ekstra midler for å styrke bemanningen. I omsorgsplanen er beskrevet behov for å bygge en ny sykehjemsavdeling med 7 plasser tilrettelagt for demente. Nye erfaringer tilsier at det i stedet er behov for å bygge to sykehjems leiligheter i tilknytning til dement avdelingen. Disse skal også kunne benyttes ved behov for særlig skjerming.

Natt-tjeneste med 3 på vakt er sårbar. Det har medført lengre perioder med styrket tjeneste både for å ivareta demente samtidig med økte behov i hjemmene. For å kunne tilby en forutsigbar tjeneste er det behov for utvidelse til 4 på natt.

Det har de siste månedene vært mindre press på natt-tjenesten grunnet ledige plasser og større forutsigbarhet i demensavdelingen.

Det er i omsorgsplanen beskrevet behov for tilrettelagte boliger for sterkt pleietrengende yngre.

Det er i omsorgsplanen beskrevet behov for tilrettelagte boliger for sterkt pleietrengende yngre.

I tillegg øker antall brukere innen psykisk helsevern og behovet for bemannet bofellesskap/tilpassede leiligheter for yngre psykisk syke er økende. Behov for boliger bør utredes for å finne løsninger for framtiden.

Interessen for korttidsopphold på sykehjemmet i Spania er mindre enn forventet og kapasiteten der blir ikke fullt utnyttet.

Kurs og etterutdanning er viktige prioriteringer for å opprettholde kvaliteten på tjenestene.

Fysioterapeut har i dag oppdrag med barn men bør kun ha oppgaver tilknyttet pleie- og omsorg med fokus på rehab. avdelingen.

Vestgårdveien bofelleskap har behov for utbygging av to leiligheter. En bemannet bolig må stå innflytningsklar før august 2014. Den andre leiligheten er for å dekke meldte behov framover i tid.

Fra Kommunebarometeret

Selv om det er beskrevet nye tiltak for pleie- og omsorg i Skiptvet viser kommunebarometeret at situasjonen er bra sammenlignet med andre kommuner i landet.

Andel fagutdannet personell er nært opp til de beste i landet.

Sykehjemsdekningen (heldøgnplasser) er stabil målt mot innbyggere over 80 år og er over landsgjennomsnitt. Det er relativt bra med korttidsplasser målt mot samme gruppe. Tall fra 2012 viser at Skiptvet ligger lavest i Østfold mht legedekning.

Ingen utskrivningsklare pasienter ble i 2012 liggende på sykehus.

Endringer og nye tiltak

Den økonomiske situasjonen medfører at det ikke finnes plass til andre tiltak enn økt bemanning i Vestgårdveien fra august 2014.

Selv om erfaringer gjort i deler av 2013 har vært redusert press og ledighet i plasser både på langtidsavdeling og rehab, velger vi likevel å opprettholde antall plasser for neste år. Dette med bakgrunn i den demografiske befolkningsutviklingen i kommunen og samhandlingsreformen.

Ved innsparing av 1 mill. kr i driftsbudsjettet for 2014 er to løsninger vurdert i møte med avdelingsledere, tillitsvalgt, verneombud og rådmannen/sentraladministrasjonen.

Alternativ 1: Nedleggelse av 6 sykehjems plasser (sykehjem 2)

Alternativ 2: Reduksjon av bemanning på sykehjem 3 med 0,8 årsverk.

Alternativ 2 ble valgt med følgende tiltak:

Reduksjon i inventarkonto (halvert)	100 000
Reduksjon i kurskonto (halvert)	50 000
Reduksjon med 1,4 årsverk	766 000
Reduksjon i medisinske forbruksvarer	50 000
<u>Reduksjon i med finansiering:</u>	<u>200 000</u>
<u>Sum reduksjon av driftsbudsjett</u>	<u>1 166 000</u>

Betaling trygghetsalarm er	200 000
<u>Økt betaling hjemmehjelp</u>	<u>100 000</u>
<u>Sum økte inntekter:</u>	<u>300 000</u>

Økning Vestgårdveien (1,5 årsv.)

466 000

Sum innsparing

1 000 000

Reduksjon på 1,4 årsverk medfører bemanningsreduksjon på sykeavdeling 3 med 0,8 årsverk, dvs. 1 dagvakt 5 dager pr uke. Minus innleie på dagtid ved fravær minst 3 dager pr uke for pleie – og omsorg beregnet til 0,6 årsverk.

Konsekvenser

Konsekvenser ved alternativ 1: Nedskjæring av 6 plasser vil medføre stor usikkerhet i forhold til ivaretagelse av samhandlingsreformens krav til mottak av pasienter fra sykehus til rett tid. Dessuten vil flere årsverk bli berørt enn ved alternativ 2. Å stenge en avdeling må behandles på en grundigere måte enn det som nå har vært mulig.

Konsekvenser alternativ 2: Sykeavdeling 3 reduseres med en ansatt på dagtid 5 dager pr uke. Dette vil få konsekvenser for kvaliteten på daglig stell, omsorg og aktivisering av de beboerne som er berørt samtidig som slitasjen på personalet vil øke.

Redusert innleie på dagtid vil også gi konsekvenser for kvaliteten på tjenestetilbudet, samtidig som belastningen på personalet vil øke.

Kursmidler reduseres og kun lovpålagte kurs som brannvern på Sollia, legemiddelhåndtering og smittevern kan gjennomføres og det gis ikke rom for faglig utvikling.

Midler til inventar og utstyr blir halvert. Mye av utstyret som er i daglig drift er gammelt og utskifting må påregnes.

Korttidsopphold på sykehjemmet i Spania blir ikke fullt ut utnyttet. Periodevis salg eller utleie av plass bør vurderes.

Likevel vil pleie og omsorg i 2014 levere gode og forsvarlige tjenester innenfor rammen av bl.a. lov og forskrift.

NAV

Status

Vurdering av virksomheten ut fra årsmeldingen og Kommunebarometeret

Felles for hele virksomheten vil være behovet for kontinuerlig vurderinger ansattes sikkerhet. Virksomheten er svært utsatt vold og trusler

NAV kontoret

NAV kontoret har en god plassering på kommunebarometeret og leverer ut fra dette gode tjenester til kommunens innbyggere if.t sosialhjelp. Kontoret levere også gode tjenester ift. de statelige oppgavene.

Det er stort press på gjeld- og økonomirådgivning ved NAV kontoret og ventetiden for å få hjelp til dette er for lang.

Familiens Hus

Familiens Hus er fortsatt under utvikling. Gode samhandlingsrutiner er etablert og skal videreutvikles i det kommende året. Dette vil være et kontinuerlig arbeid.

Toppen

Dagens drift ved Toppen bærer preg av en overgangsfase, fra etablering til mer ordinær drift. Avdelingen er i ferd med å finne sin form, men det er behov for justeringer i det kommende år.

Driften pr dags dato er god. Barna som er tilknyttet Toppen får et grunnlag som er godt i forhold til å kunne klare et voksen liv på egne ben.

Endringer og nye tiltak

Det er behov for å sikre kontinuerlige vurderinger av ansattes sikkerhet ved virksomheten. Det skal lages en helhetlig plan for hele virksomheten ift. dette. Pr. i dag har den enkelte avdeling sin egen plan, men det er behov for å også lage en virksomhetsplan i forhold til dette også.

NAV kontoret

Utviklingen av den kommunale delen av NAV kontoret henger tett sammen med utviklingen av den statlige delen. Det er derfor vesentlig at disse to delene av kontoret samvirker godt.

Virksomhetsleder ser at vår gjelds- og økonomirådgiver (som deles 50/50 med Spydeberg) kunne med fordel økes til en 100% stilling. Det er pr. dags dato for lange ventetid for å kunne få denne tjenesten

Avdelingen *vurderer* løpende sin arbeidsform, for å finne den formen som til enhver tid er mest optimal for våre brukere. Dette betyr blant annet at kommunalt ansatte i perioder gjør statlige oppgaver og visa versa.

Familiens Hus

Familiens Hus har behov for å fortsatt utvikle seg ift. tverrfaglig arbeid. Utviklingen er god, men det er fortsatt et uutløst potensiale. Dette vil bli tema i avdelingen i det kommende året.

Vider hadde det vært ønskelig med en psykiatriressurs på permanentbasis i avdelingen. Avdelingen har hatt en 50 % stilling «på utlån» fra Pleie- og omsorgsvirksomheten. Det hadde vært ønskelig at dette ble en permanent ordning.

Vider var det foreslått en 50 % stilling som fysioterapeut for barn og unge i forrige budsjetttrunde, men ikke funnet plass til i budsjettet. Dette ønsket opprettholdes.

Barnevernstjenesten har et stort arbeid foran seg ift å lukke anbefalinger fra Kommunerevisjonen. Dette arbeidet er igangsatt og vil også pågå i 2014.

Toppen.

Ved Toppen er det et behov for å endre noe på turnus for de ansatte. Det er et behov for å ha flere resurser tilstede når barna er tilstede på Toppen. I en *fase* med etablering har det vært behov for stor grad av koordinering blant de ansatte. Når ennå går over i en mer ordinær

driftsfase, ser virksomhetsleder at det kan endres i turnus slik at flere voksenresurser overføres til den tiden da barna er tilstede i boligen. Dette arbeidet er i gang.

Tross laver grad av økonomisk handlefrihet i 2014, så vil vi levere god tjenester innenfor rammene av lovpålagte oppgavene. Virksomhetsleder har skjermet barnevernstjenesten for reduksjoner i dette budsjettet. Virksomheten har overholdt sine nedskjæringer på totalrammen, ved at andre virksomheter har, enn barnevernet, har tatt større reduksjoner.

NÆRING OG TEKNIKK

Status

Fra årsmelding

De påkrevde investeringene på renseanlegget planlegges fullfinansiert og utført samla i 2014. De påkrevde investeringene på Herredshuset planlegges fullfinansiert og utført samla i 2015. Påkrevd utvidelse av vanntårnkapasiteten planlegges fullfinansiert og utført samla i 2015. Ekstra vannledning Korsvoll-Kjos planlegges utsatt til etter planperioden. Vedlikeholdsplaner for den kommunale bygningsmassen og for de kommunale veger viser et samlet merbehov på ca. 2 millioner i forhold til 2013-budsjettet.

Fra Kommunebarometeret

NÆRMILJØ

Totalt er området grønt og nasjonal plassering 108. Særskilt bra er leke- og rekreasjonsareal i tettsted, plassering 14. Røde tall og svake plasseringer framkommer spesielt på mål om å redusere klimagassutslipp samt samlet lengde maskinpreparerte skiløyper.

SAKSBEHANDLING

Dette gjelder i all hovedsak saksbehandlingstid knyttet til tekniske tjenester. Kommunen kommer her særst godt ut med en nasjonal plassering 16.

VANN, AVLØP OG RENOVASJON

Den lave totalplasseringen nasjonalt (364) ser hovedsakelig ut til å skyldes at andel fornyet vannledningsnett siste tre år og andel fornyet spillvannsnett (kloakk) siste tre år er meget liten.

Lav plassering på Husholdningsavfall per innbygger (327) skyldes antagelig at vi kaster forholdsvis mye søppel. Vi utsorterer imidlertid søppelet relativt bra (150).

Vedr. årsgebyr for vann, avløp, renovasjon og feiing er plasseringen ganske bra (135).

For å oppnå bedre plassering innen vann og avløp er større fornying av ledningsnett påkrevd.

Endringer og nye tiltak

Virksomheten har et meget omfattende arbeidsfelt som heller øker enn minsker i omfang, f.eks utvidelse av kommunal bygningsmasse og uteanlegg uten noen økning av vaktmesterressurser. Grunnet kommunens økonomiske situasjon anser virksomhetsleder det urealistisk å få økte personellressurser av betydning, men er opptatt av at alle stillingshjemler til en hver tid er besatt, og at sjukefraværet blir lavest mulig.

Gjennomgang av hele virksomheten i forbindelse med neste økonomiplan med tanke på å etablere noe handlefrihet framover.

Virksomhetens ansatte utfører et solid og godt renholds- og vedlikeholdsarbeid, både innvendig og utvendig. Det nedlegges betydelige ressurser for å holde god standard på uteanlegg/parkanlegg.

Ved planlagt gjennomgang av hele virksomheten, i forbindelse med neste økonomiplan med tanke på å etablere noe handlefrihet framover, vil bl.a. nivået og standarden på vårt renholdsarbeid bli vurdert.

Næring & Teknikk vil videreføre samme gode tjenestetilbud i 2014 som tidligere.

KONSEKVENJUSTERT DRIFTSBUDSJETT

	2014	2015	2016	2017
SENTRALADMINISTRASJON				
Utgifter				
1xxxx				
Overformynderi - statlig overtagelse	-210	-210	-210	-210
Lønnskostnader Sentraladm	450	450	450	450
Tilskudd idrettslaget - kunstgressbane	-2000	-2000	-2000	-2000
Sum utg konsekvensj. SENTRALADM	-1760	-1760	-1760	-1760
Inntekter				
1xxxx				
Redusert tilskudd folkehelse	50	50	50	50
Sum innt konsekvensj. SENTRALADM	50	50	50	50
KIRKELUND				
Utgifter				
21xxx				
Reduserte lønnsutgifter assistenter 1,77 årsverk inkl sosiale utg	-640	-640	-640	-640
Reduserte lønnsutgifter lærere 3,0 årsverk gjennomsnittsberegnet inkl sosiale utg	-1 600	-1 600	-1 600	-1 600
Reduserte utgifter til fosterhjemsplassert elev som går ut 10. klasse våren 2014	-240	-500	-500	-500
Økte utgifter skoleskyss jfr kommunestyrevedtak april 2013	75	75	75	75
En ekstra klasse skal til Polen i 2014. Kr 200.000 ligge i langtidsbudsjettet, men trenger totalt 400.000 kun i 2014.	200			
Reduksjon tilbud Vollene gård	-150	-150	-150	-150
Sum utg konsekvensj. KIRKELUND	-2355	-2815	-2815	-2815
Inntekter				
21xxx				
Redusert statlig refusjon enslig mindreårige	2 125	2 125	2 125	2 125
Sum innt konsekvensj. KIRKELUND	2125	2125	2125	2125
VESTGÅRD				
Utgifter				
22xxx				
Gjestelever - kjøp fra andre kommuner	0	0	0	0
Sum utg konsekvensj. VESTGÅRD	0	0	0	0
Inntekter				
22xxx				
Sum innt konsekvensj VESTGÅRD	0	0	0	0

BARNEHAGE				
Utgifter				
23xxx				
Sum utg konsekvensj. BARNEHAGE	0	0	0	0
Inntekter				
23xxx				
Sum innt konsekvensj BARNEHAGE	0	0	0	0
PLEIE- OG OMSORG				
Utgifter				
34xxx				
34310 Utvidelse av ASVO pl	40	40	40	40
34200 Utvidelse av omsorgslønn	142	142	142	142
Sum utg konsekvensj. PLEIE/OMSORG	182	182	182	182
Inntekter				
31xxx				
Sum innt konsekvensj PLEIE/OMSORG	0	0	0	0
NAV				
Utgifter				
35xxx				
Økte utgifter barnevern	2 000	2 000	1 500	1 500
Reduksjon sosiale tjenester	-330	-330	-330	-330
Utg 1 flyktn familie per år	400	750	1 100	1 450
Sum utg konsekvensj. NAV	2070	2420	2270	2620
Inntekter				
32xxx				
Sum innt konsekvensj NAV	0	0	0	0
NÆRING OG TEKNIKK				
Utgifter				
46xxx				
Utbygging Kirkelund skole	150	300	300	300
Avslutta Klima- og energiplan				
Avslutta Glommaprosjekt		-100	-100	-100
Sum utg konsekvensjustert NT	150	200	200	200
Inntekter				
4xxxx				
Sum innt konsekvensj NT	0	0	0	0
SUM KONSEKVENJUSTERT UTG	-1713	-1773	-1923	-1573
SUM KONSEKVENJUSTERT INNT	2175	2175	2175	2175

Kommentarer til de enkelte tiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN

Overformynderiet er overført til staten fra juli 2013 og kommunens økonomiske ansvar opphører.

Det er økte lønnskostnader i virksomheten etter lønnsforhandlinger og nyansettelser
I budsjettet for 2013 ligger det inne tilskudd til kunstgressbane som tas ut. Bruk av fond er også tatt ut.

KIRKELUND

Helårseffekt av reduksjon velkomstklassen. Jfr. også reduksjon av statstilskudd

Driften er for øvrig justert i forhold til enkelttiltak som opphører.

10. klassetur til Polen er budsjettet ekstra i 2014 da det dette året vil reise to trinn. Turen flyttes fra vår til høst (fra slutten av 10. trinn til begynnelsen av 10. trinn). Det betyr at nåværende 10. kl. reiser våren 2014 som har vært planen hele tiden og nåværende 9.kl. reiser høsten 2014 etter søknad om dette. Økt utgift skoleskyss etter utvidelse av tilbudet.

VESTGÅRD

Ingen endringer i forhold til budsjett 2013

BARNEHAGE

Ingen endringer i forhold til budsjett 2013

PLEIE- OG OMSORG

Utvidelse av tilbud på ASVO og på omsorgslønn i henhold til enkeltvedtak.

NAV

Barnevern er styrket i tråd med salderingen for 2013. Det er i denne forbindelse også gjort en innsparing på drift sosiale tjenester.

I økonomiplanen er det lagt opp til å ta imot 1 flyktningefamilie per år. Utgiften er budsjettet på NAV og inntekten på statlige tilskudd, finanskapitlet.

NÆRING OG TEKNIKK

Etter at Kirkelund er ferdig utbygget vil utgifter til strøm, renhold mm øke.

Glommaprosjektet forventes avsluttet fra 2015.

Hovedoversikt konsekvensjustert økonomiplan

	Budsjett 2013	Økoplan 2014	Økoplan 2015	Økoplan 2016	Økoplan 2017
Sum driftsutgifter	254 737	253 024	252 964	252 814	253 164
Sum driftsinntekter	-56 973	-54 798	-54 798	-54 798	-54 798
Netto driftsutgifter	197 764	198 226	198 166	198 016	198 366
Skatteinntekter	-86 560	-86 310	-86 310	-86 310	-86 310
Rammetilskudd	-106 040	-109 702	-109 702	-109 994	-109 994
Div. statlige tilskudd	-4 300	-4 300	-3 800	-3 800	-3 500
Brutto driftsresultat	864	-2 086	-1 646	-2 088	-1 438
Netto renteutgifter	-1 811	-778	-532	-513	-570
Netto avdragsutgifter	3 505	5 650	6 178	6 313	6 313
Motpost avskrivninger	-7 039	-7 039	-7 039	-7 039	-7 039
Netto driftsresultat	-4 481	-4 253	-3 039	-3 327	-2 735
Brukt slik:					
Avsetning til fond	800	800	800	800	800
Netto avsetning	0	0	0	0	0
Overført til kapbudsj	6 189	6 189	6 189	6 189	6 189
Bruk av fond	-2 508	0	0	0	0
Resultat driftsbudsjett	0	2 736	3 950	3 662	4 254

ØKONOMISK HANDLEFRIHET

Som hovedoversikten viser har ikke kommunen midler til å videreføre dagens drift og det er ikke midler til å sette inn nye tiltak

Det er på denne bakgrunn gjort en gjennomgang av driften med tanke på å skaffe balanse i budsjettet framover.

NYE TILTAK I ØKONOMIPLANEN

Driftstiltak

Tabellen viser de tiltak som er gjennomført for å få balanse i økonomiplanen. Disse utgjør til sammen 3,5 mill kr.

Pri	Driftstiltak	2014	2015	2016	2017	Ikke funnet plass til
	1 SENTRALADMINISTRASJON					
	Sum konsekvensjustert budsjett	-1760	-1760	-1760	-1760	
	Diverse innsparing drift	-215	-215	-215	-215	
	Reduksjon kulturskolen	-200	-200	-200	-200	
	Utvikling/strategi	200	200	200	200	
	Stab- og støttesystemer	200	200	200	200	
1	Økt stillingshjemmel 0,5					270
2	Redaktør bygdebok 100%					660
3	Trykkeutgifter bygdebøker					300
4	Tegninger bygdebøker					40

	Kirken					
	Økt stilling konfirmantarb					50
	Reparasjon kirketårn					200
	Kirken - kalking innvendig					?
	Kirkegård - Utvidelse					200
	Kirkegård - div utstyr					50
	Kirkestallen					400
	Sum utgifter 1.1	-1775	-1775	-1775	-1775	
	Sum konsekvensjusert budsjett	50	50	50	50	
1	Salg bygdebøker					100
		0	0	0	0	
	Sum inntekter 1.1	50	50	50	50	
	21 KIRKELUND					
	Sum konsekvensjusert budsjett	-2355	-2815	-2815	-2815	
	Diverse innsparinger drift	-110	-110	-110	-110	
	Reduksjon 55% lærerstilling	-375	-375	-375	-375	
1	1,5 årsverk assistent/fagarbeider					680
2	Utskifting lærebøker innkjøpt i 2006					350
3	Utskifting bærbare datamaskiner					300
4	Pålagt økt timetall i u-skolen					180
5	Innkjøp smartboard til gamle kl.rom					150
	Sum utgifter Kirkelund	-2840	-3300	-3300	-3300	
	Sum konsekvensjusert budsjett	2125	2125	2125	2125	
1		0	0	0	0	
	Sum inntekter Kirkelund	2125	2125	2125	2125	
	22 VESTGÅRD					
	Sum konsekvensjusert budsjett	0	0	0	0	
	Diverse innsparinger drift	-97	-97	-97	-97	
	Reduksjon stilling	-168	-168	-168	-168	
1	Sekretærstilling økn 30%					100
2	100 % lærerstilling stort kull					500
3	35 % lærer/assistent tospråklig					175
4	Fagarbeider skole/sfo					400
5	Oppgradere datamaskiner / Ipader					50
6	Smartboard, nærprojektor					50
7	Elevbord 1. trinn					40
8	Møbler, hvitevarer sfo					50
9	Møbler personalrom					50
	Sum utgifter Vestgård	-265	-265	-265	-265	
	Sum konsekvensjusert budsjett	0	0	0	0	
1		0	0	0	0	
	Sum inntekter Vestgård	0	0	0	0	
	23 BARNEHAGE					
	Sum konsekvensjusert budsjett	0	0	0	0	
	Diverse innsparinger drift	-110	-110	-110	-110	
	Reduksjon 80% ass.stilling	-370	-370	-370	-370	

1	Brekkeåsen styrerstilling i hel stilling					130
2	Solhaug vedlikehold/garderobe pers					300
3	Brekkeåsen inventar					100
	Sum utgifter Barnehage	-480	-480	-480	-480	
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1						
	Sum inntekter Barnehage	0	0	0	0	
	31 PLEIE- OG OMSORG					
	Sum konsekvensjustert budsjett	182	182	182	182	
	Diverse innsparinger drift	-400	-400	-400	-400	
	Reduksjon 1,6 årsverk	-766	-766	-766	-766	
	Ny bruker Vestgårdveien, 1,5 årsverk	466	466	466	466	
	Betaling for trygghetsalarmer	-200	-200	-200	-200	
	Økt betaling hjemmehjelp	-100	-100	-100	-100	
1	Bemannning Vestgårdveien bof.					1283
2	Ekstra ressurser til innleie					350
3	ACT team					140
4	Multidose institusjon					100
5	Utvidelse natttjenesten, 1,8 årsv					1 397
6	Utvide legetjenesten, 0,33					257
7	Utvidelse helsehuset					500
8	Helg i hjemmesykepleien, 0,4					250
9	Helg i institusjon, 0,5					250
10	Utvidet kap hjemmesyk, 1 årsv					215
11	Utvidet kap psykisk helsevern, 1 årsv					430
	Sum utgifter Pleie/omsorg	-818	-818	-818	-818	
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1		0	0	0	0	
	Sum inntekter Pleie/omsorg	0	0	0	0	
	32 NAV					
	Sum konsekvensjustert budsjett	2070	2420	2270	2620	
	Diverse innsparinger drift	-490	-490	-490	-490	
1		0	0	0	0	
	Sum utgifter NAV	1580	1930	1780	2130	
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1		0	0	0	0	
	Sum inntekter Sosial	0	0	0	0	
	4x NÆRING OG TEKNIKK					
	Sum konsekvensjustert budsjett	150	200	200	200	
	Diverse innsparinger drift	-370	-370	-370	-370	
	Reduksjon stillinger 0,6 årsverk	-300	-300	-300	-300	
	Opphør ASVO gruppa	-100	-100	-100	-100	
1	Utskiftning traktor					300
2	Økt vedlikehold komm.veger					800
3	Økt vedlikehold komm.bygn.					1000
4	Tak Sollia A og D					600

5	Utskiftning biler					300
	Sum utgifter NT	-620	-570	-570	-570	
	Sum konsekvensjustert budsjett	0	0	0	0	
1	Økte kommunale avgift avløp	0	0	-480	-480	
	Sum inntekter NT	0	0	-480	-480	
	SUM UTGIFTER	-5218	-5278	-5428	-5078	
	SUM INNTEKTER	2175	2175	1695	1695	
	netto utgift nye driftstiltak	-3043	-3103	-3733	-3383	

Kommentarer til de enkelte driftstiltak:

SENTRALADMINISTRASJONEN

Det gjennomføres generell innsparing i driften på 215 tusen kr.

Kjøp av tjenester fra kulturskolen i Askim reduseres med 200 tusen kr. Dette utgjør 20 % av den summen vi betaler i dag. Skiptvet har i flere år hatt lav andel elever på kulturskolen, noe som ikke skyldes mangel på bevilgning.

Utvikling og strategi. Det settes av en sum til gjennomgang av organisasjonen og utvikling.

Stab og støttesystemer. Det settes av en sum til innføring av nye systemer, bla sak/arkivsystem fra 2014. Dette er et større prosjekt som vil vare over flere år.

Kirkegård

I kommunens budsjett ligger det inne en fast årlig avsetning på 200 tusen til utvidelse av kirkegård.

Tiltak som det ikke er funnet plass til:

Økt stillingshjemmel 0,5 årsverk

Det foreslås en styrking av bemanningen i sentraladm/servicekontor. Hvordan stillingen skal brukes på sees nærmere på i en vurdering av organiseringen.

Redaktør bygdebok

Bygdebokkomiteen ber om faglig bistand for å gjøre ferdig bind 4 som nå er under utarbeidelse. Bygdebokkomiteen sier at «Den videre framdrift av bygdebokarbeidet vil i stor grad avhenge av når og i hvor stor stilling en redaktør kan ansettes». Utgifter til trykking av bygdebøker er ca 300 tusen kr per bind.

Kirken

Økt stilling konfirmantarbeider.

Det er i dag en ½ stilling som er finansiert ut 2013 med tidligere overskudd på driften. Menighetsrådet er per i da ikke tildelt statlige midler til denne stilling.

Reparasjon kirketårn

Menighetsrådet har avsatt kr 100.000 til reparasjon av kirketårnet. Det jobbes med å innhente tilbud på hva arbeidene vil koste.

Kalking kirken innvendig

Det er mye avskaling særlig på sydsiden. Arbeidene utredes nærmere.

Kirkestallen

Det er stort behov for utvendig vedlikehold. Menighetsrådet ønsker å innrede deler av kirkestallen til en liten kirkestue til bruk i konfirmasjonsundervisningen mm. For å få til det må det bygges et lager/garasje.

KIRKELUND

Det gjennomføres generell innsparing i driften på 110 tusen kr.

I tillegg reduseres bemanningen med 0,55 årsverk lærer - 375 tusen kr.

Tiltak som det ikke er funnet plass til:

150% assistent/fagarbeider

Til tiltak for elever med sosialpedagogiske vansker. Dette er utfordrende oppgaver som kan ivaretas av assistent/fagarbeider/vernepleier, men personlig egnethet for oppgaven er helt nødvendig. Vi får elever fra Vestgård skole som har behov for egen assistent. Behov ca 680.000

Utskifting av lærebøker

Våren 2013 ble det vedtatt en del endringer i læreplanene i fagene norsk, matematikk, engelsk, samfunnsfag og naturfag. Forlagene har benyttet anledningen til å endre på sine lærebøker, og trykker ikke opp nye opplag av de gamle. Dette medfører at vi ikke får supplert med nye bøker når det kommer store klasser, elever mister eller får ødelagt bøker. Bøkene er helt endret og kan ikke brukes sammen med de gamle.

Utskifting av bærbare datamaskiner

Maskinparken ble innkjøpt i 2007. Levetid for en bærbar PC er i beste fall 4 år. Bør skifte ut 60 stk à kr 5.000 i 2014, og videre 30 stk pr år. Kr 300.000 i 2014 og kr 150.000 hvert av de neste årene. Det var ønske om kr 500.000 som nytt tiltak i økonomiplanen for 2013, men dette ble det ikke funnet plass til. I budsjettet for 2013 har vi kr 12.000 til innkjøp av datautstyr til elever. Posten ble redusert med kr 50.000. Dette kunne vi gjøre fordi skolen fikk 60 pent brukte bærbare datamaskiner via en foresatt.

30 % lærerstilling

Ny ungdomsskolemelding pålegger en økning i minstetimetallet med ½ time pr uke. Det har vært en gradvis innføring fra skoleåret 2012/2013 der vi har tatt dette av egne ressurser.

Smartboardtavler

Innkjøp av Smartboards til gamle klasserom. Vi har i dag 2 stk Smartboard og det vil også bli installert i den nye delen av ungdomsskolen som påbegynnes høsten 2013. Vi vil trenge ytterligere 6 stk Smartboards à ca kr 25.000 = kr 150.000

VESTGÅRD

Det gjennomføres generell innsparing i driften på 97 tusen kr.

I tillegg reduseres bemanningen med 0,4 årsverk assistent - 168 tusen kr.

Tiltak som det ikke er funnet plass til:

Sekretærstilling ønskes heves til 80%:

Oppgaver og ansvar som ligger til denne jobben tilsvarer en større stilling enn 50 % som er dagens stillingsstørrelse. Kontoret vårt er ubemannet to av fem dager pr. uke.

Avlaster skolens ledelse og sørger for god service til våre brukere. Vi er ofte uten bemannet kontor når administrasjonen er opptatt utenfor huset, sitter i møter eller er i klasser.

Fagarbeider/assistent 50 % SFO + 50 % skole:

En økning på personalsiden for å gi større voksentetthet til elevgrupper som har mange barn med spesielle behov. Vi har mange enkeltvedtak som tilsier fagarbeider/assistenttimer.

Denne personalgruppen er viktig på trinnet i tillegg til pedagogene.

På SFO går mange barn med enkeltvedtak i skolen. De trenger mer voksenstøtte for å mestre samspill med andre og utvikle seg sosialt.

Ny lærerstilling 100 % skoleårene 2013/ 2014 til 2016/2017:

Elevtallet for skolestartere i august 2013 viser foreløpig et kull på 64 barn. Vil kreve mange ressurser for å gi god tilpasset opplæring.

Stillingshjæmmel tospråklige lærere/assistenter 35 %

Vi får stadig flere elever som kommer til skolen vår uten noen norskkunnskaper og har satt inn språkassistent/lærer noen få timer i uken som støtte på morsmålet for at barna lettere og raskere skal tilegne seg norsk.

Dette er både arbeidsinnvandring og vanlig tilflytning. Vi har barn med følgende språk på skolen: Thai, albansk, litauisk, portugisisk, urdu, latvisk, polsk, kurdisk, karenisk. Tre barn kan ikke noe norsk ved skolestart august 2014. Språk er den viktigste suksessfaktoren.

Oppgradering av digitale læremidler.

Datamaskiner må byttes ut med jevne mellomrom og over flere år.

I-pads er også et meget nyttig læremiddel i skolen. Koster forholdsvis lite og har mange muligheter. Det samme gjelder smartboards med programvare. De krever også innkjøp av nærprosjektorer. Vi ønsker fremtidsrettede læremiddel i alle rom etter hvert. Det vil spare oss for mange penger til lærebøker.

Nye bord på klasserom 1. trinn.

Bordene på 1. trinn er utslitt. Innkjøpt i 1997. Stort kull tilsier også behov for flere bord.

Møbler, hvitevarer, klasserom/ SFO

Det er behov for en modernisering av møbler og inventar både på skolen og i SFO.

Oppvaskmaskin SFO bruker mer enn en time på å vaske. Vanskelig tidsmessig.

BARNEHAGE

Det gjennomføres generell innsparing i driften på 110 tusen kr.

I tillegg reduseres bemanningen med 80% stilling – 370 tusen kr. (fordeles på barnehagene)

Tiltak som det ikke er funnet plass til:

Styrerstilling 100%

Brekkeåsen barnehage har styrerstilling i 80%

Solhaug vedlikehold

Gjelder bla utbedring av personalgarderober

Inventar Brekkeåsen

Utskifting av gammel og slitt inventar samt nytt inventar etter omgjøring.

PLEIE- OG OMSORG

Driftsreduksjoner tilsvarende 1,46 mill kr løses ved flere tiltak:

Reduksjoner i driftsbudsjettet

Økte egenbetalinger fra brukere

Stillingsreduksjoner på til sammen 1,6 årsverk.

Det er behov for å opprette et botilbud for ny beboer i Vestgårdveien fra 2. halvår 2014 og bemanningsbehovet er estimert til 1,5 årsverk eller 0,46 mill kr.

Bemanningsreduksjonen på 1,6 årsverk medfører reduksjon på sykeavdeling 3 med 0,8 årsverk samt at det ikke leies inn vakter ved fravær på dagtid (bortsett fra sykehjem 3, 4 og 5) som er beregnet til 0,8 årsverk.

Tiltak som det ikke er funnet plass til:

Ny bruker Vestgårdveien er det funnet midler til i 2014 med halvårsvirkning. Det må finnes midler til helårsvirkningen i neste økonomiplan.

Ekstra ressurser til innleie er det ikke funnet midler til.

ACT team

Skiptvet kommune ble ikke med da dette ble etablert i Indre Østfold. Kjøp av tjenester fra interkommunalt team.

Multidose institusjon

Dette er innført i hjemmebasert omsorg og ønskes også innført på sykehjemmet.

Utvidelse natttjenesten

Det foreslås utvidelse fra 3 til 4 nattevakter.

Utvidelse legetjenesten

Det er i dag tilsynslege med 13% stilling. Denne foreslås økt med 33%.

Utvidelse helsehuset

Helsehuset planlegger å utvide med 9 sengeplasser (utskrivningsklare pasienter) fra ca medio 2014. Utvidelsen er i tråd med samarbeidsavtalen. Om kommunen skal benytte sin andel av tilbudet (0,7 plass) vil dette utgjøre ca 900 tusen kr per år (fast beløp tilsvarende 10% av

kostnaden pluss bruk tilsvarende 0,7 plasser). Beregningen er gjort ut fra et anslag med døgnpris på 3000 kr.

Helg i hjemmesykepleien 0,4 årsverk
For å styrke bemanningen med 1 til å helga.

Helg i institusjon 0,5 årsverk
Utvidelse for å øke kortvaktene til hele dager.

Utvidet kapasitet hjemmesykepleien
Bemanningen ble redusert med 50% fra 2013. Med økt antall pasienter og mer ressurskrevende pasienter i forbindelse med samhandlingsreformen foreslås bemanningen styrket med 1 årsverk.

Utvidelse psykiatrien 1 årsverk
Antall pasienter som mottar hjelp fra psykiatritjenesten er økende.

NAV

Det gjennomføres generell innsparing i driften på 490 tusen kr.

NÆRING OG TEKNIKK

Det gjennomføres generell innsparing i driften på 770 tusen kr.

Tiltak som det ikke er funnet plass til:

Utskifting traktor

Kommunens traktor vil ha gått ca 6000 timer ved årsskiftet 2013/2014 og et økonomisk fornuftig bytte vil da være i 2014.

Økt vedlikehold kommunale veier

Vedlikeholdsbehovet er betydelig større enn bevilget beløp

Økt vedlikehold kommunale bygninger

Det vises til vedlikeholdsplan som viser at det er behov for å øke vedlikeholdspostene.

Tak Sollia A og D

Det er behov for å bytte taksten

Utskifting biler

Utskifting av 2 biler vil være påkrevd i slutten av perioden.

Pri	Investeringer	Budsjettert investering			Tilskudd/refusjon			Salgsinntekter/fond			Lån			
		2014	2015	2016	2017	Senere	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
	SENTRALADMINISTRASJON													
1	0.1xxx													
	Sum Sentraladministrasjon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	KIRKELUND													
1	Utbygging restfinans	13 800								2000				11 800
2														
3														
	Sum Kirkelund	13 800	0	0	0	0	0	0	0	2 000	0	0	11 800	0
	VESTGÅRD													
1	Sum Vestgård	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	BARNEHAGE													
1	Sum Barnehage	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	KULTUR													
1	0.2xxx													
	Sum Kultur	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	PLEIE OG OMSORG													
1	Vestgårdveien - 2 leiligheter	4650	0				1400							3 250
2	Sollia inst 3,4,5 - 2 plasser	0				4500								
3	Dagsenter - ny bil	0				800								
4	Hjemmesykepleien carport	0				250								
5	Fellesareal serv leiligheter		0			3030								
6	Vestgårdveien - uteareal		0			300								
	Sum Pleie- og omsorg	4 650	0	0	0	8 880	1 400	0	0	0	0	0	0	3 250

Kommentarer til de enkelte investeringstiltak:

KIRKELUND

Restfinansiering av igangsatt utbygging. Total byggekostnad eks mva er 37 mill kr
K-sak 28/13

Brukt 2012	1.204.636 kr – regnskap
Finansiert 2013	22.000.000 kr – budsjett
Finansiert 2014	13.800.000 kr - økonomiplan
Sum finansiering	37 000.000 kr

PLEIE- OG OMSORG

Vestgårdveien 2 leiligheter

Det er behov for utbygging av to leiligheter ved Vestgårdveien Bofellesskap.

Disse må stå ferdig høsten 2014. Kostnad er beregnet ut fra 2 leiligheter på 70 m², carport på ca. 100 m² og et areal til personalet på 30 m² til et kontor og garderobe for de ansatte.

Det er ikke tilfredsstillende garderobe til de ansatte og fellesarealet til de ansatte må utvides.

Dette gjøres ved å legge et kontor i et nybygg.

Sollia inst. 3,4,5 - 2 plasser.

Det er i perioder behov for skjerming av demente. Ved å bygge to leiligheter i tilknytning til omsorg ville dette vært mulig. Arealene i dag er for små til at skjerming på en god måte lar seg gjøre.

Dagsenter - ny bil

Bilen som brukes til bla kjøring til og fra dagtilbudet for demente er nå 10 år gammel og er i behov av utskifting.

Hjemmesykepleien carport

Bilene og ikke minst de ansatte vil hatt nytte av en carport som gjorde at bilene ikke ble nedisett/ nedsnødd om vinteren.

Fellesareal serviceleiligheter

Planen er å bygge i forlengelsen av serviceleilighetene (mot nord) fellesareal for beboerne både i underetasjen og i førsteetasje.

Vestgårdveien uteareal

Det har fremkommet ønske om en større utbedring av utearealene på Vestgårdveien.

NÆRING OG TEKNIKK

Renseanlegg

Renovering av Renseanlegget med bl.a. forbedret ristgodsbehandling, slamavvanning, og forsedimentering, nytt sandfang, nytt ventilasjonsanlegg, ny el- og automatikkinstallasjoner, div. utskiftninger og byggetekniske arbeider. Arbeidsmiljøet ved renseanlegget er svært dårlig og de planlagte investeringer helt nødvendige.

Vanntårn

Utvidelse av vanntårnkapasiteten ved å bygge nytt ekstra basseng på ca. 1150 m³. Dette vil da sammen med eksisterende vanntårn tilsvare ca. 2,0 ganger døgnforbruket. Utvidelsen er påkrevd for å sikre vannforsyningen året rundt, ha tilstrekkelig beredskap ved større branner/vannledningsbrudd samt sikre forsyningen til nye boligfelt.

Kommunehuset

Oppgradering/renovering av kommunehuset. Svært lite er gjort med dette bygget siden det ble reist. Det er behov for bl.a. nytt varmegjenvinningsbasert ventilasjonsanlegg, etterisolering, nye vinduer, nye dører, div. VVS- elektro- og data/telefonarbeider, div. byggetekniske arbeider. Ved å oppnå en langt bedre energiklassifisering av bygget vil en få betydelige innsparinger på de årlige strømavgifter. Det er bevilget 1,7 mill kr i 2013 som det anslås vil bli brukt 200 tusen kr av til arkitekt. Videre beregnes det å bruke 200 tusen kr i 2014 til prosjektering. Gjennomføringen planlegges i 2015 innenfor en total kostnadsramme på 5 mill kr.

Ny vannledning Korsvoll-Kjos

Ny, ekstra vannledning Korsvoll-Kjos. Dette sikrer forsyningssikkerheten til hele kommunen ved eventuelt ledningsbrudd i området. Dette tiltaket er satt utenfor perioden da økt vanntårnkapasitet vil gi nok tid til å utbedre en vannlekkasje i ledningsnettet.

ENDELIG BUDSJETTOVERSIKT

HOVEDOVERSIKT DRIFT - FASTE PRISER

	2013	2014	2015	2016	2017
INNT OG UTG PR HKAP					
A. DRIFTSUTGIFTER					
1.1 Sentraladministrasjon	32 131	30 356	30 356	30 356	30 356
1.210 Kirkelund	32 406	29 566	29 106	29 106	29 106
1.211 Vestgård	17 658	17 393	17 393	17 393	17 393
1.22x Barnehager	32 137	31 657	31 657	31 657	31 657
1.31 Pleie- og omsorg	70 545	69 727	69 727	69 727	69 727
1.32 Sosial, barnevern, helsestasjon	28 393	29 973	30 323	30 173	30 523
1.4 Næring og teknikk	38 607	37 987	38 037	38 037	38 037
1.99 Budsjettreserve	2 860	2 860	2 860	2 860	2 860
SUM A DRIFTUTGIFTER 1.1 - 1.4	254 737	249 519	249 459	249 309	249 659
B. DRIFTSINNTEKTER					
1.1 Sentraladministrasjon	-2 050	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
1.210 Kirkelund	-10 187	-8 062	-8 062	-8 062	-8 062
1.211 Vestgård	-2 052	-2 052	-2 052	-2 052	-2 052
1.22x Barnehager	-5 905	-5 905	-5 905	-5 905	-5 905
1.31 Pleie- og omsorg	-11 407	-11 407	-11 407	-11 407	-11 407
1.32 Sosial og barnevern	-10 339	-10 339	-10 339	-10 339	-10 339
1.4 Næring og teknikk	-15 033	-15 033	-15 033	-15 513	-15 513
SUM B DRIFTSINNTEKTER 1.1 -1.4	-56 973	-54 798	-54 798	-55 278	-55 278
C. NETTOUTGIFT 1.1 -1.4	197 764	194 721	194 661	194 031	194 381
D. SKATTER MV					
Skatt på inntekt og formue	-72 760	-72 510	-72 510	-72 510	-72 510
Eiendomsskatt	-13 800	-13 800	-13 800	-13 800	-13 800
SUM D. NETTO SKATTER MV	-86 560	-86 310	-86 310	-86 310	-86 310
E. Tilskudd fra staten	-4 300	-4 300	-3 800	-3 800	-3 500
F. Rammetilskudd	-106 040	-109 702	-109 702	-109 994	-109 994
G. SUM DR.INNT. 1.1 - 1.4 (Sum B)	-56 973	-54 798	-54 798	-55 278	-55 278
I. SUM DRIFTSINNT (D+E+F+G)	-253 873	-255 110	-254 610	-255 382	-255 082
J. SUM DRIFTSUTGIFTER (Sum A)	254 737	249 519	249 459	249 309	249 659
K. BRUTTO DRIFTSRESULTAT	864	-5 591	-5 151	-6 073	-5 423
L. Netto renteutgifter	-1 811	-778	-532	-513	-570
M. Netto gjeldsavdrag	3 505	5 650	6 178	6 313	6 313
Motpost avskrivninger	-7 039	-7 039	-7 039	-7 039	-7 039
N. NETTO DRIFTSRESULTAT	-4 481	-7 758	-6 544	-7 312	-6 720
BRUKT SLIK:					
O. Netto avsetninger	0	0	0	0	0
P. Overført kapitalbudsjett	6 189	6 189	6 189	6 189	6 189
Avsetninger til fond	800	1 569	355	1 123	531
Bruk av fond	-2 508	0	0	0	0
Q. UDISP/UIINNDEKKET DRIFTSRES	0	0	0	0	0
Effektivisering (- er reduksjon)		0	0	0	0
BALANSE ØKONOMIPLAN	0	0	0	0	0

HOVEDOVERSIKT KAPTAL – FASTE PRISER

HOVEDOVERSIKT KAPITAL - FASTE PRISER

INNT OG UTG PR HKAP	2013	2014	2015	2016
A. INVESTERINGSUTGIFTER				
01 Sentraladministrasjonen	0	0	0	0
1.210 Kirkelund	13 800	0	0	0
1.211 Vestgård	0	0	0	0
1.22x Barnehager	0	0	0	0
1.2xx Kultur	0	0	0	0
1.31 Pleie- og omsorg	4 650	0	0	0
1.32 Sosial og barnevern	0	0	0	0
1.33 Helse	0	0	0	0
1.4 Næring og teknikk	8 700	7 000	0	0
08 Etableringslån	0	0	0	0
SUM A INVEST UTG 0.1 - 0.4	27150	7000	0	0
B. Utlån, aksjekjøp mv				
C. Diverse utg	0	0	0	0
D. Avsetninger	0	0	0	0
E. SUM FINANSIERINGSBEHOV	27150	7000	0	0
FINANSIERING:				
Fremmedkapital	0	0	0	0
F. Bruk av lån	23 550	5 400	0	0
G. Salgsinntekt	0	0	0	0
H. Tilskudd, refusjoner vedr inv	1 400	0	0	0
Egenkapital				
I. Salg av fast eiendom mv				
J. Mottatte avdrag, aksjesalg mv				
K. Bruk av avsetninger	2 200	1 600	0	0
M. Bidrag fra driftsbudsjett	0	0	0	0
SUM FINANSIERING	27150	7000	0	0
UDISP/UIINDEKKET	0	0	0	0

Bruk av disposisjonsfondet totalt

3 800

DISPOSISJONSFOND

Fondet er på 16,6 mill. kr ved utgangen av 2012. Etter regnskapsavslutningen for 2012 er det behov for å fatte vedtak om bruk og avsetning av 4,8 mill. kr. (se egen sak). I budsjettet for 2013 er det vedtatt tilført 9,9 mill kr og brukt 13,7 mill. kr. Udisponert fondsreserve er da på 7,5 mill. kr. Det foreslås at det i økonomiplanen brukes 4 mill. kr til restfinansiering av Kirkelund skole og at det står en udisponert reserve på 3,5 mill. kr. Kommunen utgiftsføres premieavviket i pensjon i sin helhet året etter og dette kan medføre at det blir større svingninger og det er da behov for å ha en fondsreserve som helst burde være på minst 5 mill. kr.

Saksprotokoll

Utvalg: Kommunestyret
Møtedato: 17.09.2013
Sak: 48/13

Resultat: Innstilling vedtatt

Arkivsak: 13/522

Tittel: SAKSPROTOKOLL: ØKONOMIPLAN OG HANDLINGSPROGRAM
2014 - 2017

Behandling:

Erik Ringstad stilte spørsmål om han er inhabil og fratrådte. Erik Ringstad ble enstemmig erklært inhabil og Håkon Narvestad Grenager tiltrådte.

Mats Petter Sydengen ba om at det til budsjettbehandlingen foreligger en sammenligning av sosialhjelpssatsene mot andre kommuner.

Tilrådingen ble enstemmig vedtatt.

Håkon Narvestad Grenager fratrådte og Erik Ringstad tiltrådte.

VEDTAK:

1. Vedliggende forslag til økonomiplan med handlingsprogram for perioden 2014 – 2017 for Skiptvet kommune vedtas.
2. Økonomiplanen legges til grunn for Skiptvet kommunes budsjett for 2014.